

TINGSÅS KYRKA – EN INTRODUKTION

(Utförligare information finns på plats i kyrkan)

Svenska kyrkan i Tingsryd – Tingsås församling

Välkommen till Tingsås församling och kyrka, som ligger i södra Småland med Tingsryd som tätort och kyrkan mitt i byn. Bygden är en del av Växjö stift med traditioner sedan den helige Sigfrids tid på 1000-talet. Tingsås församling är en av totalt sju församlingar i Tingsryds pastorat. Denna introduktion ger lite information och vi välkomnar dig att dela det vanliga livet här som gudstjänstfirare och medkristen. I kyrkans gemenskap lär vi känna Gud och hans kärlek i Jesus Kristus.

Tingsås kyrka är belägen på åsen norr om sjön Tiken, därav troligen församlingsnamnet Tingsås. Ursprungligen tillhörde området Väckelsångs församling. Tingsås väg mot egen sockenbildning och utbrytning ur Väckelsång, inleddes på 1590-talet. Den äldsta uppgiften om det som idag är Tingsås församling finns i ett brev från kung Johan III daterat den 9 december 1587 till fogden Måns Person om sex tunnors eftergift av årets tionde i Väckelsångs socken till uppbyggande av Tingsås kapell. Denna eftergift gjorde det möjligt för Tingsåsborna att bilda ett s k kapell-lag som själv svarade för sin kyrka. Detta var första steget till sockenbildning som fullbordades 1636. Då nämndes socknens hemman inte längre under Väckelsång utan i en jordebok fördes de avskilda till ett annex med namnet Tingsås. Under lång tid var Tingsås s k annexförsamling till Väckelsång.

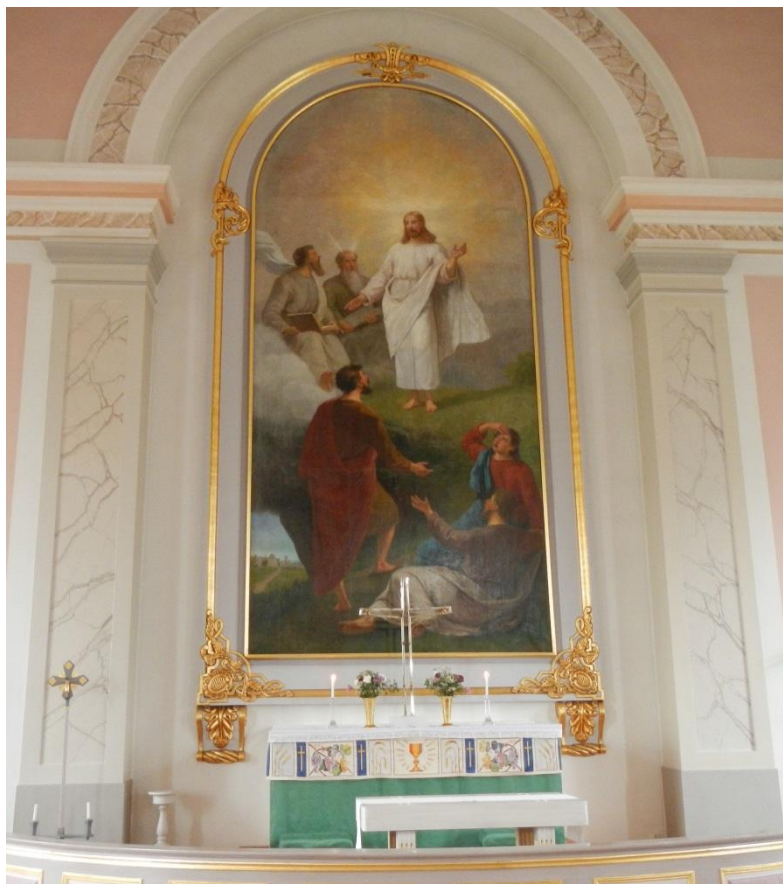
På 1690-talet fick socknen präst som bodde inom dess gränser, och år 1877 blev Tingsås eget pastorat med egen kyrkoherde. 1992 förenades de två församlingarna på nytt i ett gemensamt pastorat, men nu med Tingsås som moderförsamling. År 2010 sammanfördes alla de sju församlingar som är belägna inom Tingsryds kommun till ett gemensamt pastorat, där Tingsås numera ingår tillsammans med Almundsryd, Urshult, Väckelsång, Linneryd, Älmeboda och Södra Sandsjö.

Tingsås nuvarande kyrka har två föregångare. På 1590-talet byggdes en liten träkyrka. Från den tiden finns bevarad vår lilla kyrkklocka, gjuten 1595. En större träkyrka byggdes 1752. Från denna kyrka finns ett flertal inventarier bevarade, främst dess altartavla som hänger på ena sidoväggen i nuvarande kyrkan. Den gamla kyrkplatsen ligger ca 50 meter norr om dagens kyrka. Vår stora kyrkklocka är från 1732 och omgjuten 1777. Än idag ringer den till gudstjänst tillsammans med den äldre lillklockan. Vidare finns en primklocka från medeltiden, som numera används vid dopgudstjänster. Tingsås nuvarande kyrka byggdes 1853-1854 och invigdes 1856. Kyrkan är byggd i nyklassicistisk stil, vilket innebär rymd, ljus och rena linjer. Redan 1834 fattades beslut om att bygga en ny kyrka och 1850 godkändes förslaget till ritning. 1853 lät murarmästare Jonas Malmberg ange årtalet MDCCCLIII på tornet. Första söndagen i advent 1854 firades den första gudstjänsten och på den helige Mikael's dag den 5 oktober 1856 invigdes kyrkan av biskop Christoffer Isac Heurlin. Vid renoveringen 1982 tillkom den rosa tonen på kyrkans innerväggar. Den anknyter till morgonrodnaden och säger:
Här i kyrkan och i gudstjänsten börjar himlens eviga sommardag.

Ordet kyrka kommer från det grekiska ordet *kyriakon* – vilket betyder *Det som tillhör Herren*. Kyrkan brukar därför också kallas *Guds hus*. Kyrkan är en plats där den Helige har beretts en plats i tid och rum. Här får människor fråga, tillbe och tacka sin *Skapare* och *Frälsare* i gemenskap med andra för att kunna växa i sin tro. Kyrkan är en plats för *alla* människor, oavsett livsvillkor och mått av tro. Den är en plats för *upprättelse* och *försoning*. I kyrkan hjälps människor åt att identifiera – och stilla – sin djupast liggande längtan efter mål och mening. För att Tingsås kyrka skall vara ett levande gudstjänstrum krävs människor som var och en utifrån sina gåvor hjälps åt att gestalta gudstjänsten. Alla döpta är kallade att vara levande stenar i det andliga husbygge som kyrkan är. Jesus Kristus är kyrkans hörnsten. Dopfuntar finns i alla kyrkor. Dopet är början på livet som kristen. I dopet förenas vi med Jesus Kristus och hans kyrka. Den döpte blir en del av Kristi kyrka – och samtidigt medlem av Svenska kyrkan.

Kyrkans inventarier är från olika tider, men de har alla samma syfte: Att visa på Jesus Kristus, och hjälpa människor att med olika uttryckssätt – utifrån olika gåvor tillbe och lovsjunga Fadern, Sonen och Den Helige Ande. Altaren finns i alla kyrkor och markerar att platsen är helig. Där kommer Gud en människa oändligt nära. Från altaret räcks *Livets bröd* och *Välsignelsens kalk* till syndernas förlåtelse. Därför är firandet av nattvarden centrum i gudstjänsten. Vid altaret ges styrka till att vara Kristi händer och fötter på jorden. *Liturgi (gudstjänst)* och *diakoni (tjänst åt medmänniskan)* hör djupt samman.

Tingsås kyrkas altartavla är från 1885 och målad av Bengt Nordenberg. Motivet Kristi förklaring är från Matteusevangeliet 17 : 1-8.

Kyrkans orgel byggdes av Hammarbergs orgelfirma i Göteborg, och har 30 stämmor. Den invigdes av biskop Olof Sundby den 13 december 1970. Orgelns fasad är från den gamla orgeln, byggd av Frans Andersson 1864. Vidare finns en kororgel från 1967 med 4 stämmor, en cembalo byggd i Cambridge 1981, samt en flygel.

Så gott som varje söndag och helgdag firas huvudgudstjänst i Tingsås kyrka. Någon enstaka gång per år firas denna gudstjänst gemensamt med fler församlingar i pastoratet. Huvudgudstjänsten är centrum i kyrkans liv, kraftkällan för församlingens övriga verksamhet. Söndagen är *Herrens dag*, och då möter Gud sin församling i Ord och Sakrament. Veckans övriga dagar firas också gudstjänster och andakter av olika slag, i kyrkan och/eller på andra platser. Präst och diakon tar emot för enskilt samtal. Präst tar även emot bikt.

Bön för kyrkan

Kung Salomo bad vid invigningen av Jerusalems tempel en bön som återfinns i 2 Krönikeboken 6: 18-20 och kan gälla också i vår tid och för Tingsås kyrka.

Men kan verkligen Gud bo på jorden bland människorna? Himlen, himlarnas himmel, rymmer dig inte, än mindre detta hus som jag har byggt. Vänd dig ändå hit, hör din tjänares bön och åkallan, Herre, min Gud. Lyssna på det rop och den bön jag uppsänder, och låt din blick dag och natt vila på detta hus, den plats om vilken du sagt att den skall vara hemvist för ditt namn. Amen.